

Nr 218.

Av herr **Liljedahl**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående tillämpningen av gällande bestämmelser om penningtillskott till värnpliktigt underbefäl vid repetitionsövning.

Enligt §§ 26 och 27 i värnpliktslagen skall årligen vid fotfolket för utbildning till underbefäl och fackmän uttagas ett visst antal lämpliga värnpliktige, vilka tjänstgöra sammanlagt 400 dagar, alltså 60 dagar mer än flertalet övriga vid nämnda vapenslag.

Det är varken en lätt eller angenäm uppgift för militärbefälet att, sedan rekrytskolan pågått en månad och man börjar kunna urskilja olika lämplighet för soldatens yrke, uttaga dessa värnpliktige. Givetvis måste de dugligaste och plikttrognaste uttagas. Det kan då för dem kännas som ett straff och ej som en belöning att på grund av ådagalagt gott uppförande och nitiskt arbete i sin tjänst kommenderas till två månaders längre tjänstgöring än sina kamrater, då därmed åsamkas en extra ekonomisk förlust genom att inkomsten av det civila arbetet uteblir.

. Emellertid är det nödvändigt för upprätthållandet av tillgången på underbefäl och fackmän (vanligen kommissarier, sjukvårdsbeställningsmän och kulsprutemanskap) att vidtaga denna åtgärd. Det har därför, enligt riksdagens mening, varit nödvändigt att i någon mån ekonomiskt hjälpa de sålunda uttagna. Detta har regeringen gått med på genom den bestämmelsen (Svensk Förf.-samling 1915 nr 167), att »värnpliktig tillhörande beväringen, erhåller vid tjänstgöring såsom underbefäl. . . penningtillskott. Penningtillskott utgår med 50 öre om dagen till värnpliktig, som uttagits enligt § 26 mom. 2 värnpliktslagen och tjänstgör såsom underbefäl under tredje repetitions- (regements-) övningen vid fotfolket, i övrigt med 25 öre om dagen.»

Denna bestämmelse är ju fullt tydlig, men ändå har den ej blivit tillämb-
Bihang till riksdagens protokoll 1917. 4 saml. 96 häft. (Nr 218—220.) 1

pad. Regementsmötet 1916 var det första, då nämnda stadganden skulle tillämpas, ty då tjänstgjorde flertalet av de uttagna och redan utbildade värnpliktige av här berörda kategori såsom underbefäl, dels som halvtroppchefer vid kompani, även kulsprutekompani, dels som kompanikommissarier. De borde sålunda haft 25 öre som tillägg till sin dagavlöning, vilket för ett regementsmöte om 30 dagar gör 7 kronor och 50 öre. När de framdeles i samma egenskap komma att göra sin tredje repetitionsövning, skall detta belopp fördubblas. Men vederbörande förvaltning har godtyckligt omtolkat det ovannämnda stadgandet därhän, att dessa värnpliktige böra vara befordrade till underbefäls *grad* för att erhålla sitt penningtillskott. Så snart en till underbefäl utbildad värnpliktig å vederbörande truppförbands officiella placeringslista, gällande för regementsmötet, står upptagen som halvtroppchef eller kommissarie, så fullgör han den *tjänstgöring såsom underbefäl*, varom angivna stadgande angående ändrad lydelse av vissa delar av arméns avlöning talar. Men där finns ingen bestämmelse om att befordran först skall ha skett till underbefäls grad.

På grund av vad jag sålunda anfört hemställes,

att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t^a anhålla det Kungl. Maj:t täcktes efterse, att tillämpningen av gällande bestämmelse om utbetalande av penningtillskott till värnpliktig, tillhörande beväringen och tjänstgörande såsom underbefäl under repetitionsövning, bringas i överensstämmelse med den i denna motion hävdade grundsatsen och att sålunda de värnpliktige, som i denna egenskap tjänstgjorde under repetitionsövningen 1916, utfå det dem tillkommande penningtillskottet.

Stockholm den 26 januari 1917.

Ernst Liljedahl.
